

## בניין הנפש מתוך תחושת החסר

### 1. התלהבות וצמצום

ויקחו בני אהרן נדב ואביהוא איש מחפתו ויתנו בהן אש וישימו עליה קטרת ויקריבו לפני ה' אש זרה אשר לא צוה אתם: ותצא אש מלפני ה' ותאכל אותם וימתו לפני ה'. ויאמר משה אל אהרן הוא אשר דבר ה' לאמר בקרבי אקדש ועל פני כל העם אקבד וידם אהרן: (ויקרא י' א-ג)

### 2. קו ימין וקו שמאל

הטעם העיקרי לפי שנהגו קלות ראש בזמן הגילוי, לעשות עבודה שלא נצטוו והיו גורמים בכך שההדיוטים יהיו מקילים בהכנעתם. שהרי ההדיוטים הולכים אחרי החשובים, כאברים שנגררים אחרי הראש. אלא שקפץ הקב"ה לעשות בהם דין מפורסם, כדי לקיים המורא וההכנעה בכל העם, שאם אבדה המורא הכל אבד. (רמ"ד וואלי, שם)

### 3. מפורים לפסח

כשהולכים אחרי ההרגשה העליונה של הופעת רוח הקודש, ושל כל חכמה והופעה שבעולם, בלא התקשרות אל התורה ומעשיה בפרטיות, ובמדידת המידות הטובות המשוערות על פיה, הרי זה חטא נדב ואביהו, הפרדת יסוד אבא מאימא עלאה. חושבים המתנהגים ככה שמתקרבים אל הקודש, מייחדים הם ממרחקים, מקריבים אפילו אש זרה, ובאים אל הקודש שתויי יין, בלא אימתא דשמיא הנובעת ממקור עליון, הבאה על ידי כיסוי הראש, אלא פרועי ראש, ומתייחדים כל אחד בהשגתו המיוחדת, בלא איגוד עליון של תורת משה מורשה, ולא נטלו עצה זה מזה, ומורים הלכה בפני רבם, מתוך הכרה של גדלות פנימית. ועומק גדול של קדושה זו צריכה להתבטל בפני מקור התורה. ונקדש בכבודי. והם מיודעו של מקום, אינם יכולים להתגבל בגבולים, גדולים ממשה ואהרן בהתפשטותם, נדחים מן העולם, ואינם באים בבנין של משפחה, ובנים לא היו להם. וחוזרים בהולדה שניה, בפינחס זה אליהו, המלא רוח ד' וקנאת הברית. (שמונה קבצים ו, רסה, הראי"ה קוק)

### 4. משכן כתיקון חטא העגל

עיקרו של המשכן ניתן כדי לכפר על חטא העגל ונקרא משכן העדות משום הוראה ששכינה שורה בישראל שזה מורה על בחינת אהבה שגם אחר עשיית העגל חטא חמור שאין כמוהו הקב"ה שוכן עמם. וכל ההנהגה של שבעת ימי המילואים וגילוי שכינה וירידת האש מן השמים כל אלו היו גילויים שבאו ממידת אהבה של הקב"ה לישראל שנתגלה במקדש. אמנם כידוע כל גילוי של חסד ואהבה אם אין בא עמו גם ממידת הגבורה והצמצום מביא לידי שבירת הכלים שאינם יכולים לסבול אור גדול ובהכרח גם למידת הגבורה שבאה כדי לצמצם את האור של החסד לפי מידת המקבלים. וזה בא על ידי מעשה נדב ואביהוא שכאשר הכניסו אש זרה אשר לא צווה נענשו ועונש זה בא ממידת הגבורה ואז יוכלו ישראל לקבל אור המקדש. (בית גנזי, שמיני, עמ' שכה, הרב מ. ר. לוריא)

### 5. אהבה עצמית ומפגש עם החסר

על ידי הצמצום מצד האדם מתעורר חשק ורצון בכל הברואים שיתכללו בצורת אדם שעל ידי זה יתעלו ויתקרבו ויתדבקו להשי"ת. כי קודם שהאדם מכניס את עצמו לדברי תורה אז נראה לו שרצונו ית' היפך מרצונותיו השי"ת הציב רצונו בעולם לשבחו ולהללו ולספר הודו וברא גם כן בעולם דברים המטרידים ומונעים את האדם מזה וצריך האדם לצמצומו בעולם הזה שזאת נראה לעיני אדם היפך מרצונו שרצון אדם הוא שייטב לו בעולם הזה ורצון השי"ת הוא שייטב לו יתיר בעלמא דאתי וזהו שאיתא בספרא דצניעותא "עד לא הוה מתקלא לא הוה משגיחין אפין באפין". היינו בעוד שאין באדם כוח הצמצום מדברים המטרידים אותו ... אכן אחר שנקבע בו כוח הצמצום ומכניס את עצמו בדברי תורה אז משגיחים אפין ובאפין כי אחר שנעשה מורגל בעבודה נקל לו להמשך אחר רצונו ית' ורצונותיו מסכימים לרצון השי"ת אז רצונותיו מבוררים שהם רצונו ית'. (בית יעקב, שמיני, רבי מרדכי יוסף מאיזביצא)